

**buur
kracht.**

**Klimaatverbond
Nederland**

Wijksafari hittestress digitale versie

Het is een mooie dag in het voorjaar. Bewoners en mensen van de gemeente, de woningcorporatie, (ouderen)zorgorganisaties, vrijwilligersnetwerken, Operatie Steenbreek of andere groene initiatieven loggen in op de gezamenlijke digitale wijksafari hittestress. Op de hitte- en eenzaamheidskaart valt deze wijk op: het is één van de wijken binnen de gemeente met grote histerisico's.

De uitnodiging

Voorafgaand heeft Margot Ribberink de deelnemers met een filmpje uitgenodigd en geïnformeerd over de reden en het doel van de wijksafari hittestress.

Margot legt uit welke problemen we de afgelopen zomers hebben gezien tijdens de hitteperiodes. Zoals de hitte in de openbare ruimte, te hete woningen en kwetsbare bewoners die last kregen van de hitte. En wat we in de toekomst vanwege klimaatverandering kunnen verwachten.

Zij nodigt de deelnemers uit om voorafgaand aan het webinar door de wijk te wandelen, om door een 'zonne' bril te kijken naar de plekken waar het deze zomer heet was, om weer herinneringen op te halen aan hoe het in de woning was, of welke buurtgenoten last hadden van de hitte.

Margot vraagt de deelnemers daar aantekeningen en/of foto's van te maken en met ideeën te komen voor wat zou kunnen helpen en wat ze zelf kunnen doen om een volgende hittegolf beter door te komen.

Een paar voorbeelden:

1. **Aangename koele parken:** Hoe ziet het openbaar groen in de wijk eruit? Is het daar koel in de zomer? Nodigt de plek uit om er bij hitte een paar uur te verblijven? Wat zou er anders kunnen?
2. **Hete stenen:** Waar zouden hete stenen, bijvoorbeeld op de hoek van een straat, kunnen worden vervangen door groen? Wat vinden de bewoners daarvan? Zouden zij zelf hun tuin, gevel of balkon vergroenen? En wat hebben zij daar dan voor nodig?
3. **Koele plekken:** Wat zijn de openbare gebouwen in deze wijk die tijdens een hitteperiode als koele 'schuilplek' gebruikt zouden kunnen worden? Zijn die gebouwen uitnodigend genoeg tijdens een hittegolf? Staan de beheerders open voor openstelling tijdens een hittegolf? Hoe zou dat georganiseerd kunnen worden?

4. **Koele woningen** (een woonblok van de wooncorporatie): Welke hitteproblemen ontstaan er in een woning? Wat kunnen de bewoners en de corporatie daar samen aan doen?
5. **Kwetsbare bewoners**: Welke activiteiten organiseren (vrijwilligers)organisaties voor de voor hitte kwetsbare bewoners (met name ouderen) in de wijk? Wat doen zij tijdens een hittegolf? Wat zou er nog meer kunnen?

Het webinar

Het webinar heeft twee rondes.

In de eerste ronde vertellen deelnemers waar ze 'hotspots' zien in de wijk. Waar knelt het bij een hitteperiode in de omgeving en in welke woningen, maar ook in de zorg voor oudere en kwetsbare mensen.

In de tweede ronde wordt in drie deelsessies (gebied, gebouw, gezondheid) gesproken over mogelijke oplossingen én hoe die te organiseren zijn.

Bij de uitwerking van het webinar maken we gebruik van de digitale tools die optimale deelname van deelnemers mogelijk maken.

Het webinar geeft zo de beschrijvingen van de activiteiten, in een actieplan, waarmee de deelnemers aan de slag kunnen.

Afgesproken wordt wie de coördinator van het actieplan wordt.

Een verslag van het webinar en het actieplan worden gedeeld op internet zodat ook andere gemeenten en maatschappelijke organisaties er kennis van kunnen nemen.

De hitte periode

Een deel van het actieplan, zoals het vergroenen van de wijk, zal juist niet in de zomer plaatsvinden, maar in het plantseizoen in het najaar, of de lente.

Het tweede deel wel: als er een hittegolf aankomt.

Dankzij de veertiendaagse weersverwachting is een hitteperiode goed voorspelbaar. Als die aanwijzingen er zijn neemt de coördinator van het hitteactieplan contact op met de deelnemers van het actieplan om de algemene afspraken nog een keer door te nemen en te 'finetunen' naar de daadwerkelijke beschikbaarheid en mogelijkheden van de deelnemers.

Sommigen zullen immers op vakantie zijn.

Dit kan wederom digitaal. Met een zoom of teams bijeenkomst.

Na de zomer

Deelnemers van de wijksafari hittestress kijken tijdens een digitaal webinar terug op de zomer -als er een hittegolf is geweest en hoe het ging met de uitvoering van het actieplan. Wat ging goed, wat kan beter en welke nieuwe ideeën zijn er opgekomen? Dit verslag wordt ook gedeeld op het internet.

Waarom een wijksafari hittestress?

Een safari is een avontuurlijke reis, een ontdekkingsstocht, in dit voorstel naar nieuwe inzichten en contacten voor de aanpak van hittestress.

Hitte is het meest onderschatte en toch één van de gevaarlijkste klimaatrisico's. Bij elke hittegolf verliezen in Nederland honderden mensen, vooral ouderen, het leven. En zeer veel anderen ondervinden grote last van de hitte. Om de hiterisico's te verminderen zijn er maatregelen nodig in vooral de volgende drie domeinen: gebied, gebouw, gezondheid. Maar binnen die domeinen is er nog weinig aandacht voor de hitteproblematiek. Andere maatschappelijke opgaven staan hoger op de agenda.

Op landelijk en ook vaak gemeentelijk niveau komen beleidsmedewerkers en uitvoerders uit de drie domeinen elkaar nog te weinig tegen om tot een gezamenlijke hitte-aanpak te komen. Op wijkniveau, in onze woningen en de openbare ruimte, haken de drie domeinen veel natuurlijker in elkaar. Onze gezondheid, woning en de buitenruimte worden gelijktijdig geraakt door een hittegolf. Bovendien zijn burens en professionals dicht in de buurt. Een wijksafari is daarom uitermate geschikt om het over hitte te hebben, dicht in de buurt en concreet: hoe, waar en met wie kan de hittestress worden aangepakt?

Doel

Het doel van de wijksafari is:

- Op wijkniveau kennis over en ervaringen met hitte delen en oplossingen bedenken. Welke acties kun je ondernemen m.b.t. gebied, gebouw, gezondheid en bij welke bestaande buurt initiatieven kun je daarbij aanhaken?
- Bewoners kunnen aan de slag gaan met maatregelen waardoor we beter met hittestress om kunnen gaan.
- Gemeenten zijn geholpen om hun bewoners te activeren op dit onderwerp, en dit kan een vervolg krijgen in deze wijk, maar mogelijk ook andere wijken en het gemeentebestuur.
- Professionals werkzaam in de drie domeinen verrijken in hun kennis over de risico's van hitte; denken mee over oplossingen binnen hun werkveld én raken betrokken bij de vraag hoe en waar op gemeentelijk niveau de samenwerking tussen de drie domeinen in de aanpak van hitte kan worden versterkt voor een lokaal hitteplan.
- De ervaringen, ideeën en acties komen samen in een digitaal voorbeeldboek.

Vorbereiding en organisatie

Voorafgaand aan de wijksafari gaan LSA bewoners, Buurkracht en Klimaatverbond Nederland in overleg met bestaande lokale contacten en vervolgens met de gemeente over de vormgeving van de wijksafari. Lokale organisaties die actief zijn op Gebied (buitenruimte), Gebouw (woningen) of Gezondheid worden uitgenodigd om mee te doen. Vervolgens worden de data voor de wijksafari en de twee vervolgbijeenkomsten gekozen.

Klimaatverbond Nederland maakt het draaiboek voor de wijksafari, en na afloop het verslag, met suggesties voor een plan van aanpak. Deze is beschikbaar voor de tweede bijeenkomst. Ook van deze bijeenkomst maakt Klimaatverbond Nederland het verslag. Voor de derde bijeenkomst is het verslag van de wijksafari en van de tweede bijeenkomst beschikbaar.

Uiteindelijk brengt Klimaatverbond Nederland, Buurkracht en LSA bewoners de ervaringen van de wijksafari's, en indien van toepassing, de ervaringen tijdens de hittegolf samen in een landelijke publicatie.

Nazorg

Deelnemers aan de wijksafari hittestress wordt gevraagd om hun contactgegevens door te geven, zodat ze voor een eventueel vervolg weer benaderd kunnen worden, óf voor aanpalende activiteiten, zoals een bewoners initiatief.

Contact: Madeleen.Helmer@klimaatverbond.nl